

F. d'Or II, 115.7f. ¿No podríem tanmateix encara reivindicar per a la llengua literària un terme tan expressiu i eloqüent?: és clar que bandejant el deforme *brillo* i restaurant *briu* i *briós* en el lloc que ocuparen des de sempre en la nostra llengua literària. Per al significat i abast d'aquest celtisme en el romànic primitiu, tenen importància les dades gascones que hi afegeixo en el *PVArancGc*, s. v. *brieu*.

BROGINA. Nom d'una grossa xarxa de pescar (oblidat a l'ordre alfabètic, per més que jo el tenia present i li endevinava l'etimologia). Ben documentat en textos valencians i tortosins dels s. xv-xvi i encara viu: «Curau de la xàrcia o de la *bogina*» *Procés de les olives* 541; «una eixàrsia a què dien ells la *brugina*», Despuig, *Col·loquis de la Ci. de Tortosa* (a. 1550), ed. Duran, 187.27 (*broxina*, en l'ed. Fita, 150). Mossarabisme en pron. arabitzada de *bʀrɔbna/bʀrɔbna* (amb *borg/brog-* per ultracorrecció de la pron. morisca). Correspon al tort. i maestr. *barcina* 'xàvega' (*DECat* I, 643b14), cast. orient. i port. *barcina* (*DCEC/DECH*), «*xàvega*: barcina, Andalúcia» Sanelo, 55v. ci dóna *či* en mossàrab, però l'àrab no posseïnt la consonant *č* solia mudar-la en *ç*.

BROMA. En el procés semàntic que conduïa al resultat final faceciós d'aquest mot no ben explicat per tots costats, és valuós i guiador veure el matis fortíssimament pejoratiu amb què l'empra el B. de Maldà, mostrant que no es mira pas la *broma* com a cosa de plagues, ni d'alegre lleugeresa: «ab una pols que aixecava [el carruatge en un camí ral mal cuidat], que era *broma*...», en una festa major dansat la multitud de noies i galants: «una *broma* --- que s'empassava la calor ---» (exaltats per sensuals fregadissos, ni la roentor d'agost sentien), *Calaix de Sastre* 1793-4 (II, 174, 173) i *passim*.

BRUIXA. Sobre *calabruix* que aquí hem explicat com a provinent del pre-romà ieur. *CARIA BRÓKSAI* 'pedres de bruixa', afegim una cita de l'alt-empordanès Pous i Pagès, que ens mostra com encara allà hi ha el mot *bruix* per a tals fenòmens atmosfèrics i amb les creences populars de llur causa maleïda: «Començaren a sentir-se les bufades del *vent de bruix*, nunci i davanter de la tempesta, i la gent explica després que és una tempesta desencadenada per un ajust de *bruixes* i *bruixots*» *Per la Vida* 106.14f.

Sobre el compost paral·lel *calamarsa* l'hem posat com apèndix a *BRUIXA* II, 294a20-37 (se'n torna a dir alguna cosa a *QUER*, a *MARÇ* només s'esmenta *marçada* = *calamarsada*). Tenint en compte l'ús només a Bna., cat. central i Pall. admetem que resulti d'encruament de *calabruix(a)* amb *pedra marça*, si bé admetent que *quera marça* sigui també antic, *CARIA MARTIA*. Com que de *calabruix* n'hi ha més doc. antiga [c. 1400] era legítim mirar-lo com a més secundari. Tanmateix també n'hi ha un cas en Llull: «les vapors --- Congelen-se en l'air e fa-se'n la *calamarsa*, qui devalla, mas en l'aigua se convertexen les vapors molt fredes e seques en glaç» *Proverbis de Ramon* 193-194.

BUADA 'volta, cúpula'. És útil donar més doc. d'aquest mot que ha estat tan negligit i ignorat, fins que l'hem il·lustrat en la nostra obra i n'he donat etimologia. «El forn enclotat, d'arquivolta --- am sos torns de cendra, i els pastadors i les *buades* i el llevat, i el tovament dels pans» M.S.Oliver (*Ciutat de Mall.* 66.17). Em fa a saber l'intel·ligent i amical filòleg alguerès Rafel Caria que en els camps de l'Alguer anomenen *buârJ* (pron. allí normal de *-d-*) l'espècie de niu que es fa la llebre amb palla, al mig d'aquells plans, amb una forma a tall de petita cúpula (1985).